Ч. 108. Чернівцї, субота дня 18. (30.) мая 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину" виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ
щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.
Редакция і Адмінїстрация „Буковини" находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошеня приймае ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім" по 10 кр. від стрічки.

Русини заставнецкого повіта!

На день **сьв. Константина і Єлени** (дня 2-го червня) **у вівторок** о 2. годинї будьте ласкаві зійти ся до **Заставни** на **народну раду**, таку саму, як була в Чернівцях. Будемо радити над Рускою Касою, реформою виборчою, рускою ґімназиєю і бурсою, справами церковними і ревізиєю катастру ґрунтового.

Окремих запросин не розсилаемо, тому просимо тих, що читають *Буковину*, особливо по селах, аби дали людям знати, коли мають зійти ся і де.

З народної ради в Чернівцях всї селяни були дуже вдоволені і радили таке частїйше устроювати. Отже ми так і робимо та просимо всїх, і інтелїґенцию руску і селян, зійдїть ся до Заставни, а поговоримо собі о всїм тім, що нас тепер **дуже** обходить.

До інтелїґенциї заставнецкого повіта маємо осібну просьбу, аби розповіла селянам (на підставі справозданя з черновецкого віча в *Буковинї*), над чим маємо радити, і заохотила їх поїхати до Заставни. Буде се наука для селян дуже на часї!

Зійдемо ся на нараду в **стодолї ч. господаря Стефана Хортюка** (недалеко корчми)!

Посли до сойму краевого:
Др. Стефан Смаль-Стоцкий. Єротей Пігуляк.

Ревізия катастру ґрунтового на Буковинї.

(Після промови д-ра С. Стоцкого на вічу 26. с. м.)

Ви читали може в сегорічнім календарі Рускої Бесїди розмову про катастер ґрунтовий, а як нї, то може і без того знаете, що воно таке є той катастер ґрунтовий.

Катастер ґрунтовий се така книга, в котрій записані всї кавалки ґрунту в краю, чи то поле, чи огород, чи сїножать, чи толока, чи лїс чи полонина, — все там записано і сказано, який кождий кавалок за великий, який з него може бути дохід, чий він, і кілько від кождого кавалка треба платити податку. Для кождої громади є осібна така книга чи там катастер, а з неї виписує ся для кождого ґазди окремий **аркуш**, де списані всї кавалки того ґазди і сказано виразно, які вони (чи поле, чи огород, чи лїс і т. д.), які за великі, кілько несуть що року чистого доходу і кілько за них належить ся податку. Кождий ґазда повинен мати **оден** такий аркуш, а не більше; як має їх більше, то повинен від уряду податкового зараз зажадати, аби єму все списали лише на однім, бо через то можуть бути всякі клопоти.

Відки-ж той катастер взяв ся? 15 лїт тому назад їздили по цїлім краю комісиї, міряли, таксували і записували всю землю. Ба не лиш в однім нашім краю таке дїяло ся, а в цїлім цїсарстві австрийскім. Тодї то обраховано также дохід із землї в цїлім цїсарстві на 164,939.218 зр. а на Буковинї на 2,110.330 зр. і установлено, що податку від землї повинно бути в цїлім цїсарстві $37\frac{1}{2}$ міл., а на Буковину припадає з того 479.045 зр., бо на податок іде $27\frac{7}{10}$ пайка від обрахованого чистого доходу, — тодї то отже уложено катастер.

Ну, обрахували і так призначили на наш край, то-ж треба платити той податок, доки его не змінять, і хоть тодї піднесли податок ґрунтовий на Буковинї о яких 120 тисяч, то можна би було ще якось вийти, коли-б его були справедливо і по правдї розложили по рівному на цїлий край. А то ось що ся стало:

Всеї землї на Буковинї, від котрої платить ся податок, є тепер (в 1895 р.) 1,014.693*ha*, 86*a* і 27m^2 (т. зн. меньше більше тілько фалеч). З того є в Кімполунґскім повітї 231.100*ha*, 31*a* 71m^2 т. зн. майже четвертина всеї буковиньскої землї, а податку той повіт платить лиш 25.171 зр. 85 кр., т. зн. ледви 19-ту часть всего податку. За те Кіцманьский повіт (разом з Заставнецким) платить аж 113.360 зр. 25 кр. податку хоч там землї лиш 79.760*ha*, 94*a* 21m^2! З того видко, що той повіт, хоч там є ледви 12-та часть всеї буковиньскої землї,

---

9)

ЦАРІВНА.

Оповіданє
Ольги Кобилянської.

(Дальше).

В менї забило ся серце з наглого переляку і я видивила ся на ню великими очима.

„Чого видивила ся на мене? Я говорила прецїнь виразно. Впрочім можу свої слова і повторити. Щоб ти менї не посьміла з ним говорити! Лена менї оповідала, що він її іґнорує, і і тому я не позволю, щоб з мого дому заприязнював ся хто з ним!"

„Тїточко! я не знаю... я не можу вам сего на певно приречи" відповіла я мішаючись.

„Що?..."

„Не можу приречи напевно. Він для мене завсїгди такий привітний і ласкавий, що се було би нечемностию, відповідати єму грубостию. Він... він нїколи мене не образив анї словом, анї поведенєм"...

„Ха-ха-ха!" розсьміяла ся она своїм звичайним сьміхом; а того сьміху було доволї, щоби мене вивести з рівноваги.

„І ти справдї така наївна, може гадаєш, що він любить ся в тобі, тому що з тобою балакає і що він може тому з тобою й оженить ся?"

„Тїтко!" вирвали ся з жахом слова з моїх уст і горяча поломінь обіллила мене, „тїточко, я сего нїколи, нїколи не гадала!"

„Ага? Не гадала? Хто би тобі повірив! Чому-ж ти почервонїла як бурак, коли не гадала? скажи: чому?"

Я чула, як спаленїла ще більше і як слова оборони застрягли менї в горлї.

„Видиш?" глумилась она, „я знала, що говорила!"

„Тїточко, ви не маєте нїколи надї мною милосердя!"

„Що?" скричала. „Ти говориш менї такі слова? Менї, що власне я змилосердила ся над тобою і стала тобі другою матерю? Що було нині з тебе, як би не я? Невдячна ти! В тебе нема серця, ти навіть не знаєш, що ти говориш!"

„Чому би не знала, тїточко? Знаю!"

Она засьміяла ся так, як перше, а вуйко обізвав ся журливо:

„Ти все лїпше знаєш від тїточки, Наталко, все, що до крихітки. Тому завдаєш її неустанно жалю твоїм премудрим поведенєм. Не знаю, звідки набрало ся в тебе тілько того розуму. Іди! іди і поглянь в зеркало, щоби ти знала, як злість і впертість украшають дївоче лице. Ти гадаєш, що то добре, що ти слухаєш тілько свого власного розуму, що робиш тїтцї все на перекір? Ти повинна іти на слїпо за її приказами, не повинна і писнути. Все, що она робить, робить з пляном; а тепер іди і принеси менї з кишенї моєї буденної камізельки олевеву шкірку до окуляр. Але нї; погоди!... Чи ти знаєш, хто Орядин є? Знаєш н. пр., що то таке соціялїзм? Доки він нїчого певного в руках не має, доти він нуля, і доти не повинен анї женити ся, анї дївчинї про любов говорити. Се теж якісь передвчасні зворушеня, котрі я зовсїм не похваляю. Як буде вже мати свій кусень хлїба, тодї най приходить; а тепер — іди!"

Я пішла.

„Ти бачив її очи, Мілечку?" чула я ще. „Бачив, як побілїла? Імпертинентне, завзяте сотворінє!"

. . . .

Орядин брав дїйстно участь в концертї. Грав на скрипках якусь чудову угорску фантазию в супроводї фортепяну.

На мене має музика ще з дитиньства сильний вплив, і я була би найщаслившою людиною в сьвітї, коли би мене були музики вчили. Та ба!

Але я любую ся і грою других. Пю-упоюють ся нею, мов любощами живої істоти. Плачу з незглубимого смутку і кріпшаю. Справдї я кріпшаю, почувши голос музики. Відчуваю, як з нею враз піднимають ся якісь голоси в моїй душі і злившись з нею в одно, дзвенять одною піснею. Тодї здає ся менї, що се пісня моєї істоти...

платить четвертину цїлого податку ґрунтового!!

Так само дуже високий податок платить повіт Черновецкий і Садаґурский. В Черновецкім є землї 44,723*ha*, 73 *a*, 17m^2, а від того податок 47,544 зр. 62 кр., а в Садаґурскім є землї 43,683*ha*, 10*a*, 64m^2, а податку 49,306 зр. 37 кр. Одним словом Черновецкий і Кіцманьский повіт, що не мають землї навіть тілько як сам оден Радовецкий повіт, платять 210,210 зр. 24 кр. податку т. зн. майже половину всего податку ґрунтового, коли повіт Радовецкий платить за 170,106*ha*, 87*a*, 81m^2 лише 46,605 зр. 35 кр.!

Податок отже у нас так тодї розложено, що на оден гектар (т. зн. меньше більше фальчу) припадає пересїчно податку

в Кімполунґскім	повіті	—	зр.	11	кр.	подат.
„ Путилівскім	„	—	„	11	„	„
„ Радовецкім	„	—	„	**26**	„	„
„ Вижницкім	„	—	„	28	„	„
„ Сторожинецкім	„	—	„	31	„	„
„ Ґурагуморскім	„	—	„	34	„	„
„ Солька	„	—	„	35	„	„
„ Становецкім	„	—	„	62	„	„
„ Серетскім	„	—	„	79	„	„
„ Черновецкім	„	1	„	06	„	„
„ Сучавскім	„	1	„	08	„	„
„ Садаґурскім	„	1	„	13	„	„
„ Заставнецкім	„	1	„	41	„	„
„ Кіцманьскім	„	1	„	44	„	„

Подумайте собі тепер, що від того податку платить ся ще раз тілько на край, на дороги повітові і на громаду, то побачите, що Кіцманьский і Черновецкий повіт дуже страшно обтяжені податками, ви побачите, що тоті два рускі повіти оплачують *половину* всїх краєвих податків, котрі ідуть на пожиток і на хосен не їм, але другим повітам! Але за свої більші податки, не мають тоті повіти більших прав! Кімполунґ, що платить 25000 зр. податку і має 45000 душ, вибирає так само одного посла до сойму як повіт Заставнецкий з 49000 мешканцями і за своїх 66000 зр. податку ґрунтового, або повіт Кіцманьский, Черновецкий, Садаґурский, що платить вдвоє тілько податку!!

(Конець буде).

Промова пос. Н. Вахнянина

виголошена в радї державній дня 22-го с. м. в справі ревізиї катастру ґрунтового.

Висока Палато! Не буду терпеливости високої палати ставляти на тяжку пробу, бо широкі дебати над предложеним проектом закону про ревізию ґрунтового податку вичерпали предмет всесторонно.

Я просив о слово лише в намірі, аби заявити іменем моїх полїтичних товаришів, що будемо голосувати за внесенем меньшости до §. 21 проекту. На сей крок ми мусїли рішити ся, бо нам аж надто добре знаний упадок рільництва, особливо в чисто рільничих краях, і не можемо уважати відпису півтретя мілїона зр. дуже то й великою небезпечностию для державної каси.

Окрім того довідуємо ся з прилученої до проекту табелї А про виписане ґрунтового податку в поодиноких краях докладно, що податкова шруба працювала в послїднім столїтю дуже сильно, напружала ся кілько можна було.

Головна сума ґрунтового податку зросла з 14 мілїонів з року 1789 на значну суму $37^1/_2$. *(Слухайте!)* Се дуже значний зріст, з котрим нїяк не міг розвиток рільництва держати крок, так що мусимо констатувати, що наше рільництво стоїть дуже зле.

Вправдї подає справоздане податкової комісиї яко причину упадку рільництва лише упавшу цїну збіжа і збільшені кошти управи рілї. Однак ми переконані, що податкова комісия не була би допустила ся несправедливости супроти правительства, коли би була простодушно і отверто заявила, що попри згадані обставини, т. є. попри упавшу цїну збіжа і збільшені кошти управи головно надмірне обтяжене ґрунту і землї самою державою приспішило рільничу крізу аж надто скоро.

В другій, до предложеного проекту закона прилученій, табелї маємо знов другий доказ на сумний факт, що при послїднім управильненю ґрунтового податку в рр. 1881/82 підвисшено значно суму ґрунтового податку в сїмох коронних краях нашої половини держави. Тими суть: Австрия Горішна і Долїшна, Стирия, Тироль з Форарльберґом, Морава, Буковина і головонї Галичина, *(Слухайте!)*, де ту суму без всяїко ясної причини підвисшено майже о цїлий мілїон зр., так що Галичина замісць 4,600.000 зр. з року 1880 тепер платить ґрунтового податку 5,600.000 зр.

Кажу, що без всякої ясної причини. Бо, оскілько ми знаємо, не стало ся в Галичинї в 80-их роках нїчого такого, що би правительству давало право до підвисшеня ґрунтового податку в Галичинї. Противно, правительство могло було сконстатувати, що власне в тих роках збільшили ся довги на ґрунтї і землї в Галичинї, і що іменно в тім часї наступили задля величезного задовженя незлїчимі зміни в власности.

Всї ті факти спонукують нас, голосувати за внесенем меньшости.

Рільники галицкі вправдї відчували справедливу утїху, що в наслїдок послїдного управильненя податків в рр. 1881/82 в державній касї наступила рівновага, але думаю, що не помиляю ся, коли кажу, що они не могли позбути ся чутя, що послїдне управильнене податків засягнуло за глубоко в їх кишенї. *(Цїлком справедливо!)*

Ми отже є тої гадки, що попри приняту вже в другім читаню податкову реформу буде ревізия ґрунтового катастру враз з наміреним у внесеню меньшости до §. 21 опустом в головній сумі ґрунтового податку становити одно з тих нечисленних средств, котрим подамо нагло упадаючому рільництву коли вже не значну, то все таки відповідну до теперішних фінансових відносин нашої держави підпору.

Коли я вже маю слово, то позвольте менї кинути кілька так сказати-б Рентґенівских промінїв на економічний внутрішний розвиток Галичини. Чую ся до того тим більше зобовязаний-бо від довшого часу вступають ся деякі панове з крайної лївицї сеї палати так сказати-б з якимсь замилованем за твердженем, що Галичина є краєм, котрого протеґує кожде правительство і під кождим взглядом. *(Протести).*

Супроти того твердженя хочу навести кілька фактів, але не буду при тім сягати далеко і не змучу прихильну увагу високої палати цифрами, лише відкличу ся на один темат, котрий треба було на послїдній сесиї галицкого сойму дуже основно обговорювати, а з того панове переконають ся, що ми помимо тої нїби протекциї терпимо гіршу крізу, як иньші коронні краї нашої половини держави. *(Цїлком справедливо!)*

З огляду на неустаючу еміґрацийну горячку почував ся я до обовязку, поставити підчас сегорічної сесиї галицкого сойму внесене на вибране осібної комісиї, котра мала би задачу вислїдити властиві причини і мотиви тої гуртової еміґрациї галицких селян.

Прецїнь мусїло кождого безстороннього дуже застановити явище, що галицкі селяни опускають в послїдних лїтах свою рідну ріллю, щоби шукати не лише в сусїдних краях, але навіть в далекій і чужій Бразилїї нової вітчини.

Се явище еміґрациї мабуть і панам з крайної лївицї не цїлком незнане. Ті панове могли у Відни, Градци, Понтебі, Кормонї і т. д. побачити в послїдних трех роках сотки, ба тисячі блукаючих, блїдих змарнїлих лиць, котрі від нашої держави — просто сказавши — раз на все відвернули ся і котрих анї на добрий лад анї репресалїями не можна було наклонити, аби

Я не могла підчас его гри відорвати від него погляду.

Як же прегарно грав він, а і сам який був гарний!

Моє серце рвало ся до него, обнимало его! Чи его? Чи ним викликану прекрасну гармонїю? Сего я вже не знала виразно. Знала лише те, що серце моє було переповнене чимсь сильним і що тому він був винен! А він мабуть відчув мій погляд, відгадав. Раз мусїв через хвилину в грі станути. Підчас того звернув голову саме в ту сторону, де я сидїла, і его погляд спинив ся на менї — так гарно! Менї станула вся душа, всї думки в очах, а він усьміхнув ся очима. Поздоровляв мене так. Опісля здавало ся менї, що вираз его лиця зміняє ся, так мовби відкрив що в моїм лицю.

З моєї памяти виринули нараз тїтчині і вуйкові болїсні слова і мій вид затемнив ся слезами. Я опустила повіки, а він потягнув різко смиком по струнах...

Коли скінчив грати, посипали ся грімкі оплески. Він склонив ся потрохи змішаний і відгорнувши волосє з чола, зійшов утомлений в салю.

. . . .

По концертї почали ся танцї. Сим разом обходили они мене мало. Я шукала его. Моя цїла істота розуміла тепер лиш его одного, линула до него в дивній суміши горя і втїхи. Він стояв з другими молодими людьми посеред салї і дивив ся на тих, що танцювали.

І я танцювала, ведена зручною рукою, легко, ледви дотикаючись помосту. Панок мій шептав менї раз-по-раз до уха, що гуляю знаменито і що я „прегарний мотиль!“

Я сьміяла ся. Я сьмію ся завсїгди, коли менї приходить ся таке слухати. Лена каже, що се негарно сьміяти ся панам в лице, але-ж я не можу їх за те подивляти! Насьмію ся з них добре, насьмію ся і поверну спокійна до дому.

Минаючи в танцю Орядина я уникала его погляду. Бояла ся з ним стрінути, хоть хотїла того. Ах! я не розуміла вже себе добре. Я мов потонула всею душею в якусь весну! мов перебрала ся в якийсь цїлком новий препишний стрій!

Підчас малої павзи в танцях, надійшов і він до мене.

„До вас годї добити ся“ говорив усьміхаючись. „Я жду вже пів години і дивлю ся, коли лишуть вас в супокою, та ледви діждав ся.“

З тим подав менї рамя і ми пішли, як богато иньших пар, проходжувати ся по салї. Він говорив менї щось про танцї і що не танцює, а я завважала з зачудованем, що на нас звернули ся всї погляди і слїдили цїкаво. І чому-ж дивили ся так всї на нас? Чим ріжнили ся ми від других пар? Може я справдї така „велика“, як Лена нераз мовила, і впадала при нїм в очи? Але нї! Я лише трошки висша і тонша від Лени — так се не могла бути та причина; а він був гарний і елеґантний, ростом трохи висший від мене — і я не могла так „страшно“ при нїм виглядати!

Чи він не спостеріг, як за нами звертали ся голови поважних матрон і мужчин? Я не сказала би, що звертали ся з злим виразом! нї! але все-ж таки звертали ся!

Він не бачив нїчого.

Ступав собі так свобідно, майже гордо, мов провадив Бог зна кого! А я певна, що він біля мене, була і собі не меньше гарно настроєна. Раз стрінули ми і Лену з якимсь панком і она усьміхнула ся до мене значучим усьміхом.

В тій самій хвилї глянув менї Орядин допитливо в очи.

„Я й забув спитати ся в вас“, казав він, „як вам подобала ся концертова музика?“

„Добре“ відповіла я, але я відчула, що він хотїв щось иньшого почути, н. пр. чому на моїх очах були хоть і як слабі ознаки плачу?

„Я люблю музику“ говорила я далї, не звертаючи уваги на его допитливий погляд, „і жалую доси лише того одного, що не вчила ся еї.“

„А в иньшім ви щасливі?“ спитав нїби жартом.

„На такі питаня треба богато відповідати. Передовсїм треба мати і дар бути щасливим.“

„А в вас того нема?“

„О, противно!“ відповіла я живо „я би навіть важила ся сказати, що в мене є дуже вели-

залишили свій нераз карколомний намір. *(Слухайте! Слухайте!)*

Галицкі еміґранти наробили також політичним властям у Відни немало прикростий. Треба було незаможних завернути в їх вітчину, а се удало ся лише з немалою силою і значною осторожностию, бо неодин еміґрант радше волів би зґинути під колесами поїзду, як ще раз бачити свою благословенну і правительством будьто протеґовану Галичину.

Мабуть читали панове також неодно справоздане часописий, в котрих описувано в прикрих, але справедливих нарисах дуже сумне, безвихідне положене тих еміґрантів взагалї і тих в Ґенуї з осібна, де бідних людий передовсїм обдерли безсовістні аґенти аж до наготи, потім їх заладували на кораблї, переповнені брудом, і опісля розсилали як звичайних невільників бразилїйским фасендейрам (плянтаторам). *(Так є!)*

Так, мої панове, то всї були і є дїти тої так дуже протеґованої Галичини!

Вибрана соймом еміґраційна комісия студіовала дуже основно і докладно цїлий еміґраційний рух. Їй прийшли до помочи краеве правительство і краєвий видїл з богатим статистичним матерiялом і результат тих студий був такий, що попри факти, котрі сприяли еміґрациї, як на приклад заохочене народу численними аґентами знаної Societa Brasiliana, вислїджено яко властиву причину еміґрациї зубожілість і нужду галицкого селянина. *(Притакуваня).*

(Конець буде).

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 29-го мая 1896.

Делеґациї. Отворене австрийскої делеґациї наступить завтра, в суботу, дня 30-го с. м. в Будапештї, а цїсар буде єї принимати дня 1-го червня о 12-ій годинї в полудне; того-ж дня о 1-ій год. зполудня буде цїсар принимати угорску делеґацию.

Півурядове спростоване. В послїдних днях знов повторяли поголоску, мовби долїшно-австрийский намістник ґр. Кільмансеґ мав уступити, а на его місце прийти стирийский намістник маркіз Бакеґем або буковиньский краєвий президент ґр. Ґоес. Отже півурядова Presse доносить, що всї ті поголоски не мають найменьшої підстави.

Торговельна академія у Львові стане мабуть на слїдуючий рік. Міністерство просьвіти віднесло ся в сїй справі до міністерства фінансів і оно вже згодило ся на все.

Повітові конференциї учительскі відбудуть ся для черновецкого міского округа в днях 11-го і 12-го с. м. в салї маґістратскій, а в тих самих днях в ескортовій салї реальної школи в Чернівцях конференция учителїв черновецкого сїльского повіту.

Місиї духовні в закладї карнім в Станиславові відбули ся від 23—28 с. м. для гр. кат. вязнїв в слїдуючім порядку: Дня 23-го с. м. відбулась вечірня, по котрій була проповідь о. Василянина Тисовского, потрудившого ся задля місиї зі Львова. В дуже хороших проповідях, котрі він мав чисто руским язиком через весь час по три рази денно, містилось дуже много науки, що серце вязнїв скрушила і до їх поправи много причинила ся. Як зачуваємо, то мало до сеї місиї двох отцїв Василиян приїхати, а що так не стало ся, то перебрав сам о. Тисовский ту тяжку працю на себе.

В недїлю відправив службу Божу сьвященик закладу карного о. Трач, в понедїлок о. канонік Тороньский, в вівторок о. др. Литвинович, а в середу сам сьвященик того закладу.

В середу пополудни відбула ся сповідь всїх (600) гр. кат. вязнїв, до котрої також приступило много дозорцїв. Вязнїв сповідали слїдуючі сьвященики; оо. Ленкавский, Семенів, др. Литвинович, Каратницкий, Ковшевич, Городиньский, Навроцкий, Микицей, Литвин, і о. Тисовский, котрі до того були запрошені.

В четвер дня 28-го с. м. відправив богослужене сам преосьв. епископ о. Куїловский, котрому асистували оо. Городиньский, др. Литвинович, Микицей, і Литвин. По богослуженю причащав сам Преосьвященний всїх дозорцїв і вязнїв, почім сам держав проповідь, котра до їх постійної поправи много причинила ся.

При кінци посьвятив епископ хрестики, медалики і образки сьв. котрі Тисовский сам роздавав і на тім цїла місия скінчила ся.

В память 300-лїтного ювилею берестейскої унії відбуде ся в Бережанах дня 2-го червня с. р. в забудованю військової критої уїздкальнї вечерок музикально-вокальний, устроюваний комітетом сьвяткованя торжества. Початок о годинї 8 вечером. Вступ від особи 1 зр. Чистий дохід з вечерка призначує ся на будову церкви в Бережанах.

В справі еміґрациї. До Pol. Correspondenz доносять з Ґенуї, що італїйске правительство порішило більше заопікувати ся еміґрантами з Австриї, а іменно в сей спосіб захоронити їх від визиску аґентів еміґраційних, що ті постанови, котрі істнують для охорони італїйских еміґрантів перед визиском, будуть обовязувати від тепер також і що-до австрийских еміґрантів.

Хмаролом. З Будїєвич в Чехиї доносять, що по хмароломі в околици Форбес, Ґрацен і Ґутвассер залила вода значну часть Будїєвич. Два потоки, що пливуть з Ґутвассер і Рудольфштадт залила в Будїєвичах т. зв. віденьске передмісте о годинї 10-ій в ночи. О небезпечности заалярмовано публику вистрілами. Огнева сторожа поробила потрібні зарядженя, щоби удержати комунїкацию в части міста, навіщеній повенню. Цїлий зелїзничий дворець стояв під водою. Малша і Велтава значно прибули, а місцями виступили з берегів.

Рідкість. Kurjer Lwowski доносить, що до львівского суду векселевого подав один посол до ради державної скаргу на двох иньших товаришів-послів і просив, щоби довг відтягати в его користь від їх посольских дієт. Спочатку суд не знав, чи таке стягане довгу можливе, але переконавши ся, що в судовій практицї вже бували такі випадки, сповнили жадане того посла. Kurjer Lwowski додає, що знає імена всїх трех послів, лише їх поки-що не називає.

Тютюн в Галичинї. З Відня приїхав до Львова ґенеральний директор тютюнового монополю і оглядав галицкі фабрики тютюну і циґар. Минувшого тижня відбула ся в господарскім товаристві нарада над піднесенем управи тютюну в Галичинї. На нарадї зазначено, що коли давнїйше Галичина управляла тютюнового листя за за $2^1/_2$ мілїона зр., то сегодня управляє разом лише за 900.000 зр. Головна причина сему велика конкуренция зі сторони Угорщини, котра видає тютюнового листя на більше як пять мілїонів зр. Тепер процвитає управа тютюну лише в 12 повітах вехідної Галичини на обшарі 3.300 гектарів. Тютюн садять майже виключно селяни, в числї 34.000. На нарадї рішено домагати ся, щоби вільно було садити тютюн також в иньших повітах, або що найменьше, аби в дотеперішних 12 повітах міг кождий садити тютюн. Директор монополю обіцяв заняти ся сею справою і по змозї увзглядити жаданя.

Нещасна пригода. Вчера, в четвер, сидїла 14-лїтна дївчина Зеновія Меленка в Нових Мамаївцях на березї Прута, аж нараз дістала надавицю, впала у воду і утопила ся. Хоч люди все бачили і хотїли нещасливу жертву ратувати, так годї було, бо вода понесла єї аж до млина. Тїло найдено вже.

Убійство дитини. В середу вечером найшли в Чернівцях на березї потока Клокічки вже почасти зіпсоване тїло новонародженого дитяти. Позаяк тут має ся очивидно дїло з убійством, зарядженo судове слїдство.

Похибка. У вчерашнім (107-ім) числї *Буковини* в 13-ій точцї жадань до митрополита має бути замісць „катедра практичного богослуженя“ — практичного богословія, т. є. катехитики, гомілетики, лїтурґики і пастерального богословія.

кий дар до того. В деяких хвилях відчуваю так виразно, що я властиво натура страшно жадібна житя! Берусь за все надто горячково, так мов би менї не мало стати досить часу, щоби всего зазнати. Добра і зла житевого! Що се таке?“

„Се вже вдача така“ відповів він і его очи промайнули палко по менї. „Я не можу сего о собі сказати. Менї чогось зовсїм не спішно знати, що дарує менї доля, хиба дещо рад би я знати.“ Нараз спитав живо, вялявивши в мене свої великі чорні очи (ми вже сидїли): „Ви знаєте, хто був мій батько?“

„Знаю!“

Мовчанка.

„Моя мати вмерла цїлком молодою, я навіть і не памятаю єї...“

„І я свою ледви памятаю“, замітила я півголосом.

„Так? Бо мою забрали боги етикети; отже від тих нема менї чого доброго надїятись. Скілько то зароду зла в менї“, іронїзував „а скілько легкодушности! Ви би не повірили!“

„Ви самі в то не вірите, ви певно лиш огірчені!“

„О, в сїй хвили зовсїм нї!“ відповів майже весело. „Ті, що пересьвідчували мене о тім, то люди практичні, розважні — і може й не помилять ся. Впрочім я й сам вірю, що можна унаслїдити н. пр. характер і т. п. Чому би се не мало бути правдою? Одно виявило ся вже. Я палкий, непостійний, навіть пристрастний, а деколи то нї з сего нї з того не додержу віри мов та собака!“ і засьміяв ся тихо.

„О! чому ви так говорите?“

„То не говорити вам того?“

„Нї!“

„Коли менї хоче ся вам се сказати!“

„То ви справдї такі?“

„Справдї.“

„Я не вірю. Не вірю, що ви віроломні супроти себе!“

Він поглянув на мене зчудованим поглядом. „Супроти себе? Нї, над тим я не думав. Я думав о віроломности супроти других, а се знов щось иньше.“

„Ну, се щось майже звичайне“, сказала я. „Чому лише одну картину любити в своїм житю, коли їх так богато?“

„Тепер ви іронїзуєте...“

„О, зовсїм нї. В мене суть свої погляди про вірність.“

„Але деякі картини остають ся нам прецінь майже на цїле житє в памяти“, промовив зниженим голосом. „Приміром: котрі роблять на нас своєю красою або своїм сюжетом сильне вражінє. Ви не вірите?“

„Чому нї? Я любила свою бабуню з цїлої душі, любила надї все, а проте люблю майже так само і свою матїр, хоть єї майже не знаю. Дивую ся сама, з якої хвилї остав ся образ єї в моїй памяти і чому саме з тої хвилї!“

(Дальше буде).

Телеґрами „Буковини“.

З дня 29-го мая 1896 року.

Відень. Австрийска депутация для спільних оплат приняла на вчерашнім засїданю, на котрім були президент мінїстрів і мінїстер фінансів, одноголосно проект реннецюма яко відповідь угорскій депутациї. Реннецюм обстає при своїм первістнім жаданю, щоби Австрия платила зі

спільних видатків 56·84 процентів, а Угорщина 43·16 пр.

Відень. Сегодня вибрала рада міска дальше сїмох антисемітів міскими виділовими і довершила вибір шістьох антисемитів на місце шістьох лїбералів, котрі вибору не приняли.

Видана „Буковини“.

Перші Зорі, оповідане Теодота Галїпа, сторін 110, вісімки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповідане О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

☛ Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10. ☚

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Повідомленє. Маю честь повідомити, що дирекция товариства *Днїстер* у Львові іменовала мене своїм аґентом на Чернівцї (повіт судовий) і окрестність. В справах обезпечень від огню будинків мешкальних і господарских, церков з урядженем, знарядів домашних і господарских (возів, плугів і т. п.), худоби, збіжа в соломі і в зернї — подаю кождому потрібні пояснення. — *Корнило Салабан*, аґент „Днїстра“ в Чернівцях, улиця Пумнула ч. 25.

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Лїтературне Товариство

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по **1** зр. **20** кр. за річник, а всї **7** разом за **7** зр.

З пересилкою почтовою **7** зр. **30** кр.

Добрі Ради.

Часопись ілюстрована для господарства, доміства і забави. Виходить в Роrізнї що місяця. Передплата, платна в Роrізнї, виносить на рік 1 зр. 50 кр. Адреса: „Добрі Ради“ в Роrізнї, почта Садаґура.

В редакциї можна ще дістати давні річники Добрих Рад.

1. річник „Д. Р.“ містить до 200 поучаючих уступів а зверх 120 забавних приказок і много иньшого. Цїна цїлого річника 1 зр. 20 кр., без 2. числа 80 кр., а без 2. і 3. лише 40 кр.

2. річник „Д. Р.“ містить до 300 статейок, дуже много приказок і одну довгу повість, що майже через всї числа тягне ся: „Як то з Василя Двірничука зробив ся Василь Дворницкий і які він пригоди мав, що ся свого роду віццурав.“ Цїна цїлого річника 1 зр. 20 кр., а без двох чисел 50 кр.

3. річник „Д. Р.“ містить так само як і другий річник дуже много пожиточного для господарства і забави, много образків і одну більшу повість: „Як визволювали Сорохан і Громко своїх синів з войска“. Ся повість була печатана вже 4 рази (3 рази по руски і раз по нїмецки“). Цїна цїлого річника 1 зр. 30 кр., без двох чисел 60 кр.

4. річник „Д. Р.“ містить як і попередні дуже много пожиточного і забавного для всїх і окрім того много дуже практичних рисунків. Цїна цїлого річника 1 зр. 40 кр., а без двох чисел 70 кр.

5. річник „Д. Р.“ містить окрім всїляких порад для всїх ще і 8 дуже забавних повісток як нпр.: „Адвокат в небі“ „Ретельний жидок.“ Цїна 1 зр. 20 кр.

6. річник Д. Р. містить забавну повіст: „Петро Фостик і его син Фостович“.

Цїна 6 річників разом з рек. пересилкою 6 зр.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	8^{45}	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	8^{40}							

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

